

OUD – DUIVENDRECHTSE SAECKEN

NUMMER 2, JAARGANG 6, APRIL 2009

HULP BIJ KOMMER EN KWEL

Uitgave onder auspiciën van de Stichting Oud - Duivendrecht

De minimumbijdrage in de drukkosten van dit blad bedraagt € 2,50

Foto voorblad: Brand in Duivendrecht, DE WAARHEID VOLKSDAGBLAD VOOR NEDERLAND
Uit het archief van Cor Wouda.

INHOUDSOPGAVE

Nummer 2, jaargang 6, april 2009

Hulp bij kommer en kwel.....	1
Inhoudsopgave.....	3
Aanvaring op de Keulsche Vaart.....	4
Duivendrek?.....	5
De zoon van de smeris vertelt.....	6 – 9
Per (zelfontwikkelde) ambulance.....	10 - 12
Rusthuis Visser:verwoede reddingspogingen.....	13 – 14
Het water steeg tot een halve meter.....	15 - 19
Grondverschuiving.....	20
Rijksstraatweg – Rijkszandweg.....	21 – 22
Onbewaakte spoorwegovergangen.....	23
De grote treinramp.....	24 - 25
Oude en nieuwe brandweerkazerne.....	26
De Makro-brand.....	27 – 30
Kijkje in het brandweerarchief.....	31 - 35
Klassefoto: schoolreis S. Joannessschool 1956/1957.....	36
(Wetensw)aardigheden.....	37 – 38
De pers kopt.....	40

Een geïllustreerde fietsroute samengesteld ter gelegenheid van de tentoonstelling in het GHM:

“INSPIREREND DUIVENDRECHT”

treft u bij dit nummer aan. Kijk voor verdere informatie op bladzijde 37.

De uitgave van deze fietsroute is mede mogelijk gemaakt door het Coöperatief Fonds van de Rabobank Amstel en Vecht.

Uitgave P. Rijkema, Duivendrecht.

Gezicht op de oude Keulse Vaart

4. Gezicht vanaf de Duivendrechtse Brug op de Keulse Vaart in oostelijke richting. De Keulse Vaart is een andere, nog steeds door de oudere generatie gebruikte, naam voor de Weespertrekvaart, die als vaarweg werd gebruikt voor het handelsverkeer met Keulen.

Rechts de Molenkade met aan het einde de Vensermolen, waarvan, sedert 1930, nog slechts het onderstuk aanwezig is.

Links op deze in ± 1910 genomen foto de Watergraafsmeer, waar in de jaren 1921, de huizen van Tuindorp Watergraafsmeer (Betondorp) zouden worden gebouwd.

Een brug aangevaren.

Doordat een groote ank tegen de draanbrug over de Keulse Vaart bij den weg naar Duivendrecht aanboorde, werd de brug dermate ontzet, dat zij buiten dienst gesteld moest worden. Het personenverkeer geschiedde daarna per bootje. Het ontbrekende gedeel'te der brug.

DUIVELSDREK?

“Zou Duivendrecht dan toch afgeleid zijn van duivelsdrek?” verzuchtte een Duivendrechter, “het is om moedeloos van te worden!”. Dat was in september 1969 toen de Duivendrechters in korte tijd weinig of niets bespaard bleef. Afbraak van panden terwijl de nieuwbouw maar niet op gang wilde komen. Wateroverlast door het bezwijken van spuitkaden en een blokkering van het zuidelijk deel van de Rijksstraatweg door grondverschuiving. Janny Beukeboom plakte veel krantenartikelen over al die ellende in haar fotoalbum.

Met recht kommer en kwel. Maar gelukkig ook hulpverlening van burens en van instanties.

Een foto - gelijk een staatsieportret - van de gemeente veldwachter Hanstede roept bij zijn zoon Ben, die nog steeds in Duivendrecht woont, steeds meer herinneringen op aan de tijd toen geluk nog heel gewoon scheen. Bromsnor hield de Duivendrechters aardig in de smiezen en behoedde zo anderen voor heel wat narigheid.

De voorkamer van de woning aan de Meidoornstraat 4 fungeerde als politiepost.

Als er gewonden waren in de eigen gemeente of in de buurt dan stond de ambulancedienst van Witmond uit Ouderkerk paraat. En zo kon het gebeuren dat men met een verlengde, tot ziekenwagen omgebouwde, Cadillac getransporteerd werd.

Toen een Mercedes-Benz autospuiter in 1978 in gebruik genomen werd, van bijna hetzelfde type als Amsterdam net had aangeschaft, paste deze niet meer in de oude brandweergarage, die door de sloop van de bebouwing aan de Molenkade inmiddels helemaal geïsoleerd was komen te staan. ‘t (nieuwe) Spuythuis werd gerealiseerd aan de Rijksstraatweg 58 in het centrum van het dorp, bij het nieuwe Dorpsplein.

Qua branden wordt in Duivendrecht nog vaak gedacht aan de brand in Rusthuis Visser aan de Populierstraat in 1967, waarbij 4 geestelijk gehandicapten bejaarden omkwamen, ondanks verwoede reddingspogingen van gealarmeerde buurtbewoners en van de brandweer.

Vier jaar later, in 1971, was de Spaklerweg het toneel van een treinramp waarbij zes doden vielen. Bertus Wierdsma was daarbij als brandweerman en hij doet verslag.

Cor Wouda was aan het begin van zijn carrière als brandweerman in 1985 als een van de eerste bij de Makro-brand en hij weet zich alles nog haarfijn te herinneren. Bovendien heeft Cor voor het interview met de redactie van ODS over de Makro-brand al het materiaal dat hij bezit over de gehele geschiedenis van de brandweer uit alle hoeken en gaten te voorschijn getoverd. Zoveel historie is een eigenlijk een heel boek waard! Hier is helaas slechts plek voor een kleine indruk van al het bluswerk en de hulpverleningsactiviteiten die de post Duivendrecht in samenwerking met andere korpsen in ons dorp en in de omgeving verricht.

Ben en Wil Hanstede-Bekker, Theo en Wil Witmond-Smout, Bertus Wierdsma, Janny Beukeboom, Cor Wouda, Huub Bon en John Haen stelden hun verhalen en archiefstukken welwillend beschikbaar voor de samenstelling van dit nummer van Oud-Duivendrechtse Saecken. De lezers van dit nummer zullen jullie dankbaar zijn. Bijzondere en indrukwekkende stukken historie van ons dorp zijn dank zij jullie hulp vastgelegd.

De redactie van dit nummer is gevoerd door Netty Pieneman-de Jonge en Ans Quirijnen.

Gerardus Johannes Hanstede Gem. Veldwachter

Meidoornstraat 4

De zoon van de smeris vertelt....

Bernardus (Ben) Hanstede is de 6e in een rij van 8 kinderen en de zoon van de man die jarenlang dé gemeente - veldwachter van Duivendrecht was.

Ben heeft een poos geleden een prachtige foto van zijn vader bij de redactie van Oud-Duivendrechtse Saecken onder de aandacht gebracht en wij waren benieuwd wat Ben over het werk van zijn vader in het dorp te vertellen heeft.

Ben is een geboren (1930) en getogen Duivendrechter. Zijn wieg stond in een huisje tegenover de Sint Urbanuskerk. Een van de huisjes die later afgebroken moesten worden voor de aanleg van de metro en het spoor. Hij herinnert zich de familie Ruigrok als toenmalige burens en links van het gezin Hanstede woonde de familie Burghout.

Vader Gerardus Johannes Hanstede is geboren in Oldenzaal en moeder Adriana Petronella Schouten in Rotterdam (1888). De familie van moeder exploiteerde in de havenstad een café-restaurant.

Vader was eerst als militair in Rotterdam en later was hij in die stad 10 jaar actief bij de bereden politie. Hij bereed daar toen 10 jaar hetzelfde paard.

Vader was heel behendig met paarden. Bij het mennen van 4 paarden stond hij op de achterste 2 paarden en leidden zo de voorste 2.

“Een soort circusact” voegt Wil Bekker, de vrouw van Ben, toe tijdens het interview.

In Duivendrecht kreeg de carrière van Hanstede een vervolg. Hij werd hier benoemd als veldwachter. In Ouderkerk was die functie voor v.d. Schoor.

“Alleen de burgemeester stond boven ze” merkt Ben op.

Van de Rijksstraatweg tegenover de katholieke kerk verhuisde het gezin Hanstede naar de Meidoornstraat nummer 4. De voorkamer van die woning werd ingericht als politiebureau.

De mensen kwamen er voor informatie en om aangifte te doen. Mensen die iets op hun kerfstok hadden werden er ondervraagd. In die voorkamer bevonden zich ook de gevonden voorwerpen. En Ben herinnert zich nog een verfromfaaide muts van iemand die zich voor de trein gegooid had.

Het gezin zelf woonde in het pand aan de Meidoornstraat 4 achter en boven. Moeder bestierde het huishouden en was een zachte vrouw. De kinderen bezochten de Sint Joannesschool van de Zusters van de Voorzienigheid. De klassen op deze dorpsschool waren gemengd: jongens en meisjes samen in een groep. Wil, de vrouw van Ben, afkomstig uit Diemen, vertelt dat de katholieke jongens- en meisjesscholen daar juist streng gescheiden waren.

Aan de spoorlijn werkte Hanstede in zijn vrije tijd graag en veel in zijn groentetuin.

Bromsnor stond bekend als een geestige man en een harde werker. De veldwachter was een geziene man, omdat hij streng doch rechtvaardig was.

Een vriend van Ben, Piet v.d. Kroon (de broer van An en Roos v.d. Kroon), wilde niet graag bij Ben thuis komen om te spelen. “Je vader kijkt zo streng!”

In het dorp gebruikte de veldwachter zijn fiets, maar voor de lange afstanden, langs de buiten wegen en door de polders reed Pa op een Harley Davidson rond, die door de gemeente Ouder-Amstel vergoed werd.

De veldwachter was katholiek en nogal preuts en verbood jonge paartjes ten strengste zich te verpozen in het hoge gras.

De Zusters van “De Voorzienigheid” voor de ingang van hun klooster Soli Deo Gloria.
Rechts op de rechterfoto het klooster nr.235 en daarnaast links de St. Joanneschool nr.233

Het nog bewaard gebleven gevangenisje van Duivendrecht

Af en toe was het nodig om iemand op te sluiten in de gevangenis aan de Rijksstraatweg. Dat bewuste gevangenisje staat er nu nog steeds, tussen Rijksstraatweg nummer 118 en de zogenaamde rode flat. Op een keer groot alarm: de boef was uitgebroken. Met in de fik gestoken stukjes stro van zijn dekbed brandde de gevangene het slot stuk en smeerde hem. De voortvluchtige werd snel weer opgepakt en bekende dat hij bijna gestikt was in het gevangenhok door de enorme rookontwikkeling.

De veldwachter werkte dag en nacht 7 dagen in de week en toen hij 55 jaar werd kon hij met pensioen. Hanstede was de laatste echte veldwachter van Duivendrecht. Zijn taken vielen later onder de Rijkspolitie. "Bromsnor" vond het niet erg om met pensioen te gaan. De rijkspolitie vond het nodig dat dienders gingen sporten en zwemmen en van deze nieuwigheden moest hij echt niets hebben. Zijn twee oudste zonen hadden inmiddels een bedrijf in Ede en de gewezen veldwachter en zijn vrouw gingen de jongens achterna om daar een handje mee te helpen.

Na de Tweede Wereldoorlog hebben twee van de kinderen Hanstede nog een korte opleiding gevolgd bij de politie, maar uiteindelijk is geen van de kinderen in de voetsporen van vader getreden.

Ben Hanstede en zijn vrouw Wil zijn Duivendrecht trouw gebleven. Ben werkte bij een smederij in Amsterdam. Het echtpaar Hanstede - Bekker woonden eerst in de Azaleastraat 9, daarna aan de Molenkade naast Ruigrok van de Werve. Daar was de benedenverdieping te vochtig om te slapen en werd een 55+ woning toegewezen in de Houtzaagmolen.

De oud-veldwachter van Duivendrecht viert met zijn gezin het 50-jarig huwelijk in Ede met een viering in de kerk aldaar.

In de bank achter het gouden bruidspaar zelf, staat Wil Hanstede- Bekker met hoed, met naast haar links, haar dochter. Ben Hanstede is nauwelijks zichtbaar achter zijn vader, maar zijn twee zonen naast hem wel.

HET WAS ACHT DAGEN IN DE WEEK WERKEN...

Dat merkt Wil Witmond op als zij en haar man Theo herinneringen ophalen aan het werk van (schoon-) vader A.J.F. Witmond, dé ziekenvervoerder van Ouder-Amstel.

Pa, geboren in 1901, was van beroep elektricien en net als moeder afkomstig uit Amsterdam, Oud-West. Hun oudste kind werd geboren in Bovenkerk en de acht andere kinderen, waaronder Theo (1941), in Ouderkerk aan de Amstel aan de Burgemeester Stramanweg 86.

De woningen aan de Stramanweg anno 2009. Links nummer 86

De woning had een diepe tuin en een garage. Achter het huis lag weiland met drie sloten tot aan de Sluisvaart. Afhankelijk van je leeftijd en je vaardigheid op het ijs, mocht je als kind steeds verder weg van het huis om te schaatsen: op de eerste, tweede of derde sloot of helemaal op de Sluisvaart.

Pa Witmond startte al voor de Tweede Wereldoorlog een eigen taxibedrijf. In de oorlog verstopte hij zijn auto, die eigenlijk door de Duitsers geconfisqueerd werd, in een hooiberg. En zo was Witmond na de oorlog een van de eerste die in een auto door Ouderkerk reed.

Na de oorlog specialiseerde Witmond zich in ziekenvervoer. Met zijn “gouden” handen construeerde hij de achterbank en de rugleuning van zijn lange luxe auto dusdanig dat een brancard naar binnen geschoven kon worden. Hij ontwikkelde en realiseerde voor het comfort van de patiënt bovendien een vering in de bodem van de wagen, op de plek waar de passagiers die op de achterbank zitten normaal hun voeten plaatsen.

Later hielp Theo zijn vader maandenlang om een helemaal verkreukeld Fordbusje - zo een met een neus - volledig uit te deuken. Dat gebeurde in de garage van de woning aan de Wilhelminalaan 6-8. In de boomgaard van een boerderij in Ouderkerk werden woningen gebouwd en vader Witmond kocht voor zijn gezin en het bedrijf dit pand voor 22.000 gulden.

Tussen 1950-1955 zijn patiënten en gewonden bij ongevallen in Ouder-Amstel en de regio vervoerd met deze zelfgebouwde ambulance.

Omdat de bus niet echt voldeed kocht Witmond uit eigen middelen een Cadillac, bouwjaar 1948, die hij bij carrosseriebedrijf Verstegen in 's - Hertogenbosch naar eigen inzicht liet ombouwen. De wagen werd verlengd, er kwam separatie in met ruitjes en ook goede kachels.

Deze Cadillac heeft jaren dienst gedaan op weg van en naar ziekenhuizen in de hele omgeving. Ziekenvervoer Witmond werd ingeschakeld door de lokale (huis-)artsen en opgeroepen bij ongelukken in de Waver, Abcoude, Duivendrecht en op de Utrechtseweg tot het Esso benzinstation. Bij die pomp lag de grens.

De Cadillac maakte plaats voor een eerste echte Mercedes-ambulancewagen, afkomstig uit Leeuwarden. En de laatste Mercedeswagen met alle moderne apparatuur, waaronder een zuurstoffles, deed zijn intrede op 26 oktober 1971. Die datum vergeten Theo en Wil nooit omdat de volgende dag hun zoon Iwan geboren werd.

Toen de heer Witmond (op de foto hiernaast) in 1980 stopte met werken heeft de gemeente Ouder-Amstel deze ziekenwagen overgenomen en in de brandweerkazerne in Ouderkerk gestald.

Theo Witmond heeft om het bedrijf van Pa - waar hij naast zijn werk als automonteur regelmatig in de avonden, 's nachts en in de weekenden bijsprong - te kunnen over nemen een zoals dat tegenwoordig heet "businessplan" opgezet en dit concept met het gemeentebestuur besproken. Theo 's plan hield o.a. in een weekend per maand vrij én hij wilde zijn vrijwilligers, die bij nacht en ontij paraat moesten zijn, een reële vergoeding kunnen geven.

De gemeente besloot echter gebruik te gaan maken van het ziekenvervoer van de G.G.D. van Amstelveen.

Op zijn 17e reed Theo door een puur toeval al op de ambulance. De klucht (zo werd de kluft, de schuinte op de kruising - zonder stoplichten!- van de Burgemeester Stramanweg en de Utrechtseweg genoemd) was een berucht gebied. Toen er gebeld werd om een gewonde vandaar met spoed naar een ziekenhuis te vervoeren was vader net een taxirit aan het rijden. Theo nam de ambulance en zijn zus mee naar de plek des onheils en bracht de gewonde naar het OLVG. Toen Theo zijn vader vandaar belde met de vraag hoe hij weer thuis moest komen reageerde hij nogal laconiek: Gewoon zoals je ook gekomen bent! De Rijkspolitie kwam 's avonds, zoals gebruikelijk, aantekeningen maken over de afloop van het ongeval en maakte er geen punt van toen eerlijk verteld was dat Theo de chauffeur was.

In de Bindelwijk was eens een man uit een boot gevallen. Op de kant gebracht overleed hij en moest per ambulance voor autopsie naar dokter Zeldenrust op de Overtoom vervoerd worden. Het was echter te laat om de benodigde vergunning te krijgen om een overledene buiten de gemeente te brengen.

Gebruikelijk was dan om de overledene de nacht door te laten brengen in het lijkenhuisje achter aan op de Karssenhof. Dat was een heel gedoe met sleutels ophalen en terugbrengen en de dode man daar heen rijden en de volgende dag vroeg weer sleutels halen en brengen en de man weer terug in de ambulance brengen. Daarom besloten vader en zoon de overleden man voor die paar uurtjes in de wagen te laten. En juist in die vroege morgen was er een oproep om snel ter plaatse te komen. De overledene werd razend vlug op een brancard in de garage gezet. Zus Greetje die daar binnenkwam om de was op te halen schrok zich lam.....

Vader Witmond 's ziekenwagen was ook present bij de grote treinramp in 1971.

Zijn Mercedeswagen had als voordeel dat hij er 2 slachtoffers tegelijk kon vervoeren. Het stoeltje van de verpleegster kon eruit genomen worden en de eerste hulp werd op de knieën naar achter toe verleend.

Een bekende ambulance-vrijwilligster was mevrouw Visser, die aan de overkant op de Wilhelminalaan woonde. Met haar zoon die postbode was assisteerde zij Witmond steevast. Evenzo de Ouderkerkse drogist Landgraf.

Hulpverlening 30 maart 1982: uiterst rechts mevrouw Visser achter onder-commandant Vuurmans sr. Foto: archief Cor Wouda.

Op weg met een zwaargewonde boer die bij Abcoude-Vinkeveen uit de bocht vloog werd de ambulance van Witmond als het ware achterna gezeten door de politie en zelfs ingehaald.

En wel omdat de politie rond de wrakstukken nog een arm van het slachtoffer gevonden had.

In Duivendrecht werd een diabetespatiënt aan de Rijksstraatweg regelmatig gehaald en gebracht en daar werd de ziekenwagen op de stoep zo dicht mogelijk bij zijn voordeur gezet. Dit kwam het bedrijf van Witmond op een bekeuring te staan. Protesteren hielp niet maar het was burgemeester Visser die de bekeuring voor zijn rekening nam.

Theo Witmond is in de autobranche, waar voor hij de opleidingen genoten had, werkzaam gebleven en sinds de laatste jaren is hij docent bij de EHBO-opleiding, na het volgen van de pittige kaderopleiding van het Oranje Kruis in 1994. In Duivendrecht verzorgt Theo, die zelf zijn eerste EHBO diploma haalde in 1978, cursussen, geassisteerd door zijn vrouw Wil, verzorgende C van beroep. Ook bij diverse bedrijven zorgt Theo ervoor dat mensen leren hoe eerste hulp te verlenen. Het bloed kruipt.....

In februari 1967 komen 4 geestelijk gehandicapte ouderen om bij de brand in Rusthuis Visser

DRAMA IN DUIVENDRECHTS BEJAARDENPENSION.

Dinsdag 21 februari 1967

Het relaas van 44-jarige *Louis Hermans* direct na de reddingsactie.

Achter een glas sherry en een kop koffie zit de heer Hermans tijdens het interview met de journalist bij te komen. Zijn witte overhemd is besmeurd met bloed, afkomstig van de snijwond aan zijn hand. Hij voelt zich vooral nat en koud.

“Ik ging om 9 uur een klant afhalen. Ik stap mijn auto in en hoor plotseling: Brand! Wat doe je dan? Ik ren er naar toe. Toen ik langs een ladder aan de voorkant naar boven was geklommen zag ik in de kamer drie oude vrouwen zitten, twee waren er denk ik al gestikt. Ik heb nog tegen een van de vrouwen geroepen: “Kom nou mee!”, maar ze zat daar maar. Wij konden niets meer doen”.

Toen hoorden wij dat er achter ook mensen lagen. Met mijn hand heb ik een ruit kapot geslagen. Wij hebben daar een imbeciele man, die zich hevig verzette, met enkele klappen tot rust gebracht.

En met een riem uit het ram getakeld. Wij moesten toen terugtrekken. Ik heb 2 van de 4 zien sterven”.

Degene, die de brand signaleerde was de 26-jarige melkboer *Klaas van der Vaart*. Hij was aan het venten toen hij plotseling rook uit de kozijnen zag komen. Klaas heeft eerst een in de buurt wonende politieman gewaarschuwd en is toen een ladder gaan halen bij de burens. Aan de voorkant heeft hij eerst een vrouw met stoel en al naar het raam gesjord, maar ze gaf niet mee. Toen de vlammen naar buiten begonnen te slaan, moesten de helpers zich terugtrekken.

De 20-jarige *Barend Hess* meldt: “Wij konden niet eens meer de voordeur in.”

Twee voorkamers op de eerste verdieping brandden geheel uit. De oude mensen, invaliden en bedlegerigen, zijn in de rook verstikt en vervolgens in het vuur omgekomen. Het vuur en de rook waren zo hevig dat de buurtbewoners vanaf de straat niets konden beginnen.

Rusthuis Visser was een dependance van het gelijknamige rusthuis aan de Middenweg in Amsterdam. De ontstelde *heer A. Visser* zat op zijn kantoor toen hij werd gewaarschuwd en reed direct naar Duivendrecht. Het rusthuis met 7 kamers was centraal verwarmd en uit het onderzoek is gebleken dat er geen gebruik gemaakt is van elektrische of olie kacheltjes.

Kapitein J. Stokreef van de rijkspolitie te Duivendrecht schreef de brand - vooruitlopend op het uiteindelijke onderzoek - toe aan een brandende sigarenpeuk. De eenpersoonskamer van de omgekomen, gedeeltelijk verlamde, 68-jarige man was het ergst geblakerd. En hij was een zwaar sigarenroker.....

DE AMSTELGIDS

Mededelingenblad voor Ouder-Amstel

Donderdag 19 juni 1969

11e jaargang nr 152

Dijk breekt door in D'drecht

Zaterdag 14 juni heeft één der dijken aan de Rijksstraatweg in Duiwendrecht het begeven. Hierdoor ontstond een vrij aanzienlijke waterschade voor de bewoners aan de Ouderkerkerlaan en de Diemerlaan. Binnen deze dijk vinden opspuitingswerkzaamheden plaats, in de zgn. Z.O.-lob, door de Amsterdamse Ballastmij. Direct na het gebeurde zijn pompen ingezet, om de ondergelopen kelders, tuinen en werkplaatsen droog te krijgen. Burgemeester Hubers heeft tevens contact gezocht met het polderbestuur, dat het overtollige water via het poldergeremaal kon laten afvloeien.

Met de Ballastmij, die voor dergelijke calamiteiten verzekerd bleek, is een regeling getroffen, om de gedupeerden schadeloos te stellen. Vele van deze bewoners waren nogal ontstemd. De opmerking: „Dit hebben we al lang zien aankomen” werd meer dan eens geuit.

De gemeente zal nu voorzieningen treffen, om herhalingen te voorkomen, al-

thans, tot een redelijk minimum te beperken.

Ellende

Het commentaar van de bewoners van de ondergelopen panden was vaak scherp en niet erg optimistisch voor de toekomst. Timmerman Beukeboom, Diemerlaan 23, zei met zorg: „Als na twee dagen zand spuiten al een dijk doorbreekt, hou ik mijn hart vast voor de toekomst. Voor de spoorlijn Amsterdam—Utrecht worden wel voorzorgsmaatregelen genomen. Elke dag wordt daar gemeten of er niets mee gebeurt, tot 's zondags toe. Mijnheer, wij hebben hier al zoveel ellende gehad, defecte telefoonverbindingen door het zware transport op de Diemerlaan, verzakte huizen door die bouwactiviteiten.”

Het begin

De werkplaats van reclameschilder Groen (Rijksstraatweg 297) was onder

gelopen en het personeel had hierdoor een dag niet kunnen werken.

Hij was evenmin erg te spreken over deze doorbraak. „Lang geleden hebben wij al de toezegging gehad dat deze huizen moesten verdwijnen en dat ons een andere woning zou worden gegeven. Deze betrekkelijke ramp is nog maar het begin. Personeel van de Ballastmij vertelde me, dat zoets de volgende week wel weer kan gebeuren.”

Omgeving Diemerlaan ruim drie uur blank

Water slaat gat van twee meter in dijk

Amstelveensch/Ouderkerksch weekblad 19 juni 1969

Ernstig gedupeerd door de overstroming is timmerman J.J.P. Beukeboom. Het bedrijf van de firma ligt achter de woning aan de Diemerlaan. Een groot aantal zacht- en hardboardplaten werd door het water onbruikbaar. Beukeboom schat zijn schade op 1000 gulden.

“Het is een grote schande. Ze wisten dat dit kon gebeuren, want diverse mensen hebben er al tegen gewaarschuwd. Maar als je denkt, dat ze er iets aan doen....?”

Het water maakte een forse partij zacht- en hardboardplaten volkomen waardeloos

Woning uitgebrand

DUIVENDRECHT — Maandag is de eerste verdieping en de zolderverdieping van de woning van de familie Griffioen aan de Meidoornstraat geheel uitgebrand. De Ouderamstelse brandweer raamt de schade op circa honderdduizend gulden.

De brand werd rond half twaalf ontdekt, maar is vermoedelijk veel eerder ontstaan. Mevrouw Griffioen, die in de huiskamer zat te telefoneren werd pas gesalarmeerd toen de ruiten op de eerste verdieping uit de sponningen sprongen. Toen de brandweer arriveerde, ongeveer tien minuten na de melding, stonden de twee verdiepingen al in lichterlaaie.

Na circa drie kwartier was men de brand meester. Het nabluizen nam daarna nog enige tijd in beslag. De er naast gelegen woning liep roet- en waterschade op. De oorzaak van de brand is vermoedelijk sluiting in een verlichtingsarmatuur.

Burgemeester Hoobcoeckx stelde in de raadsvergadering van dinsdagavond, dat de familie Griffioen enkele alternatieven zijn voorgesteld voor tijdelijke huisvesting elders. Ouderen zijn daar verder gesproken over geweest.

Deze brand was de eerste brandmelding via de stil - alarminstallatie, die sinds 1 oktober in de gemeente in werking was. Dit had tot gevolg dat er géén publiek aanwezig was bij het uitrukken van de brandweerwagens.

Het oude Rode - Kruis gebouwtje aan de Rijksstraatweg - in het weiland bij Mijn Genoegen op de hoek van de huidige busbaan - deed ook jaren dienst als politiebureau en later als Wereldwinkel. Jongelui vonden het na een avondje 'gezellig' stappen nodig om het gebouwtje in de hens te laten gaan. En dus moest het Duivendrechtse korps 's nachts uitrukken.

Een brand op de ertribune van het oude Ajax-stadion in de Meer.

Geblust door de brandweerlieden van post Duivendrecht

De Duivendrechtse brandweer ook actief in de regio

Het bergen van de slachtoffers van de ramp met de boeing 747 van El Al in de Rijnmermeer werd vandaag nog ernstig belemmerd door de enorme hoeveelheden puin. De brandweer is ook nog steeds bezig met het verwijderen van zware betonsbrokken aan de bovenkant van de flatgebouwen. FOTO WAHJIE GELLS

Toen Cor Wouda zondag 4 oktober 1992 om 18.35 u. zoveel sirenes bij zijn huis over de A10 hoorde gaan wist hij direct dat er iets ernstigs was en ging hij zo snel hij kon naar de kazerne om alles klaar te leggen. Bij Flierbosdreef werden er verschillende groepen samengesteld. Er moest bergen werk verzet worden. Ook landelijk was het Duivendrechtse korps actief zoals bij de vuurwerkcramp in Enschede. En bij de Cindu-ramp in Uithoorn.

Cor Wouda was 22 jaar bij de brandweer en geeft nu zijn ervaringen door middels trainingen en cursussen.

SCHADE WORDT GEREGLD

Door kadebreuk wateroverlast in Duivendrecht

Werkplaatsen, tuinen en kelders in Diemerlaan overstroomd

Tegen 10 uur op vrijdagmorgen is aan de Rijksstraatweg in Duivendrecht een perskade doorgebroken waardoor een aanzienlijke wateroverlast is ontstaan voor de nabijgelegen bebouwing aan de Ouderkerkerlaan en de Diemerlaan. De Amsterdamse Ballast Mij, die binnen de kade opspuitingswerk uitvoert, begon meteen met het dichten van het gat. Maar een paar uur na de doorbraak stroomde het water nog ver over de omtrek uit.

Om half twaalf zijn bij de woningen pompen ingezet om het water zo snel mogelijk uit de kelders werkplaatsen en tuinen te halen.

“Een doffe ellende” zo beschreef burgemeester A.J. Hubers van de gemeente Ouder-Amstel de toestand. “Ik wil dat er vanmiddag nog een bespreking komt met de Ballast Mij en haar verzekeringsmaatschappij die dit soort dingen dekt. De schade die de bewoners ondervinden, moet zo snel mogelijk geregeld worden”.

De bebouwing, die door de overlast is getroffen, moet op den duur helemaal verdwijnen, in verband met de ontwikkeling van de Bijlmer. Reclameschilder A.Groen, die zijn werkplaats zag volstromen: ‘Het is niet alleen die kade, het gaat erom dat wij hier nog steeds zitten. Ik heb zo’n doorbraak al lang zien aankomen”.

Andere bewoners, wadend door het groezelige water, steunen hem daarbij en menen dat alles wordt gedaan om de spoorlijn Amsterdam-Utrecht die pal langs de getroffen plek loopt, maar niets voor bescherming van de huizen.

Een sloper, die een werkplaatsje achteraf heeft: “Wij worden hier weggepest. Weggepoetst, zegt u maar”.

Het timmerbedrijf P. Beukeboom en Zn zit er al helemaal slecht voor. Zoon Jos:”Al het werk, waar we mee bezig waren, staat in het water. En dan al dat board, dat nat is geworden. Hij schat de schade op vijftienhonderd gulden. “Maar dan komt de overlast er nog bij”, zegt de zoon die zijn van niets wetende vader niet kan bereiken.

Mevrouw G.H.M. de Heij, de vrouw van de eigenaar van bakkerij “De Hoop”, zit in de zorgen omdat de achterzijde van het bedrijf niet meer bereikbaar is. De bakkerij is weliswaar droog gebleven, maar het water sijpelt wel de kelder in waar voor duizenden guldens verpakkingsmateriaal is opgeslagen.

Bij de foto op bladzijde 17 hiervoor:

Bewoners van de Diemerlaan in Duivendrecht waden door het water na doorbraak van een perskade.

Water steeg tot halve meter...

Een gat van ruim twee meter in de dijk van het kunstmatige meer langs de Duivendrechtse Rijksstraatweg was er de oorzaak van dat een deel van de Rijksstraatweg, de hele Diemerlaan en Ouderkerkerlaan werden overstromd door vele duizenden liters water.

Employés van de dienst publieke werken van Amsterdam vermoeden dat het water zich een uitweg heeft gezocht via een gat onder de dijk.

In het meer waar men sinds kort bezig is met zandopspuitingen bevond zich op het moment van de dijkbreuk circa vijftienduizend m³ water .

Gevaar ontstond er vooral op de Diemerlaan, waar men de langs de laan lopende sloot door de hoge waterstand niet meer kon zien. Van een woning aan de diemerlaan werd de onderkant van de pui weggeslagen waardoor het water vrij naar binnen stroomde.

Mevrouw Illebrink woonde aan de Ouderkerkerlaan 119, Zij zag het water nauwelijks een minuut na de dijkbreuk op zich af komen. Zij schreeuwde tegen haar man die achter bezig was: "We gaan onder water". Zij verklaarde erg geschrokken te zijn toen het water op haar afkwam. Haar man de heer C. Illebrink zei: "Ik had zoiets allang verwacht. Het is hier allemaal veengrond; door de warmte van de laatste dagen kurkdroog en dan breekt zoiets gauw door". Met "zoiets"bedoelde hij de dijk die op nauwelijks tien meter van zijn voortuin ligt.

Achter de woningen aan de Ouderkerkerlaan stond het water ruim een halve meter hoog.

Felle protesten komen van de kant van de heer J.P. Bosch. Hij woont aan de Diemerlaan en heeft achter zijn woning kostbare werktuigen van zijn slopersbedrijf staan. Ook hij twijfelt aan de constructie van de dijk.

Meer dan de helft van het 2400 m² grote terrein van bakkerij De Hoop aan de Rijksstraatweg was ondergelopen. In de kelder lag papier en plastic inpakmateriaal met een waarde van 25 mille.

Mevrouw Koster was op het moment van de dijkbreuk op bezoek bij haar moeder aan de Diemerlaan. Om van het huis van haar moeder naar de Rijksstraatweg te kunnen komen moest zij voorzichtig met haar fiets aan de hand door het diepe water waden.

Dat laatste deed ze overigens lachend, evenals een aantal dames die de overstroming kennelijk als een welkome afkoeling beschouwden na de warme dagen.

Mevrouw J.Nomes heeft een bedrijf aan de Rijksstraatweg "Bij ons werd op eens de stroom uitgeschakeld en konden wij niet meer werken. Maar het gaat wel weer over hoor. Wij in Duivendrecht zijn altijd optimistisch". Dan lachend: "Waar kan ik schade claimen?"

Een Duivendrechtster van de Rijksstraatweg zegt: "Dit moest gebeuren. Iedereen zag het aankomen. Als dit achter de rug is gaan wij maar weer wachten op de volgende ramp."

En inderdaad.....

Duivendrecht andermaal in puree

Nu door grondverschuiving in de Rijksstraatweg

donderdag 11 September 1969

De inwoners van Duivendrecht blijft weinig of niets bespaard. Afbraak van panden terwijl de nieuwbouw maar niet op gang wil komen, wateroverlast als gevolg van het bezwijken van spuitkaden en nu blokkering van het zuidelijk gedeelte van de Rijksstraatweg door grondverschuiving. „Het is om moedeloos van te worden”, verzuchtte een Duivendrechtster ons, „nou Duivendrecht dan toch zijn afgeleid van duivels drek?”

... modderplassen waar ons een straatweg was.

Duivelsdrek?

Gezegd moet worden dat het bestuur van onze gemeente zich direct beijverd heeft met het nemen van maatregelen. Er was snel overleg met de gemeente Amsterdam – op haar gebied voltrok zich de verschuiving – en de busdiensten die Duivendrecht aandoen, de NBM en Maarse & Kroon. In een huis aan huis brief die reeds de volgende dag uitging werd een gedegen voorlichting gegeven.

Het spuiten van zeer grote massa's zand ten zuiden van de Diemerlaan heeft geleid tot het oppersen van de ondergrond van de Rijksstraatweg tussen viaduct en Diemerlaan. De weg schoof langzaam drie meter naar het westen, de bestrating ging gaten vertonen, een leiding van het aardgas brak en het gas stroomde naar buiten. Gelukkig waren er geen ongevallen.

Om half drie in de middag was de toestand zodanig dat het gebruik van de weg niet meer verantwoord was en deze werd voor alle verkeer afgesloten.

Moeite gaf vooral de gasbuis - een leiding oorspronkelijk van Amsterdam naar Hilversum, doch nu voornamelijk voor de Bijlmer – die drie uur heeft liggen blazen aler hij werd afgesloten.

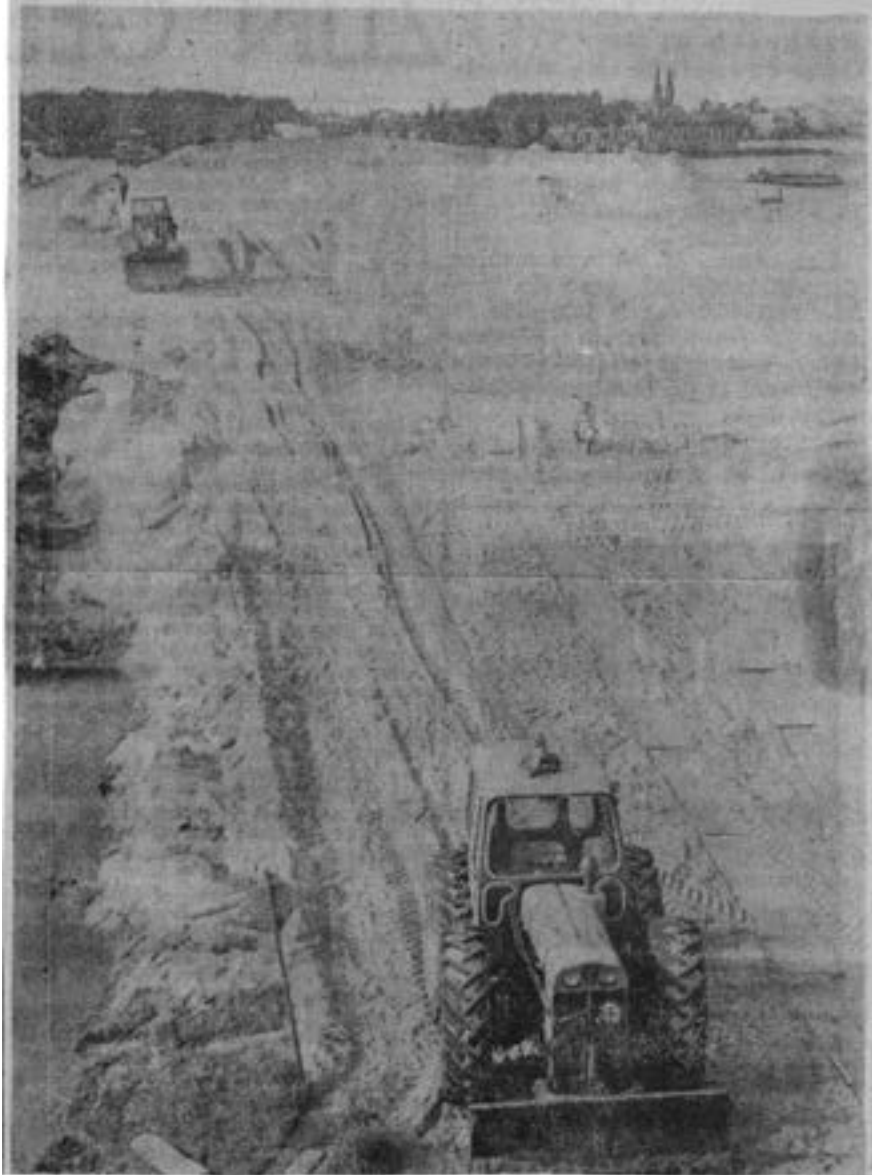
En dan het herstel: Men kwam tot de conclusie dat de enige oplossing was gelegen in het opnemen van de bestaande bestrating, het gebied waarin het weglichaam is gelegen met zand vol te spuiten en dan over te gaan tot herbestrating. Dat zou 6 à 8 weken duren.

Automobilisten naar en van Ouderkerk moesten via de Bijlmer rijden.

Wielrijders konden gebruik maken van het pad langs de golflinks en het Zwarte Laantje.

Door de busmaatschappijen NMB en M&K wordt een pendeldienst onderhouden van de Diemerlaan naar de Duivendrechtse Brug

RIJKSZANDWEG

ONGEMAK

De Amsterdamse Ballast Maatschappij is als hoofdaannemer verantwoordelijk voor het Duivendrechtse “ongemak”. Het zand ligt er al sinds 8 september 1969. Het zand is gestort omdat het nodig is voor het aanbrengen van een nieuwe wegdek.

Ten gemeentehuize wordt verwacht dat Duivendrecht nog circa drie weken met het ongemak blijft zitten. Er wordt naar gestreefd de dan helemaal vernieuwde Rijksstraatweg rond 17 oktober weer voor het verkeer open te stellen. Er zijn dan twee rijbanen van elk zeven meter breed.

Vanaf de openstelling blijft de Rijksstraatweg toch een zorgenkindje voor de gemeente. Verwacht wordt namelijk dat de weg in de toekomst veel onderhoud zal vergen.

BELANGRIJKE VERKEERSADER GEREED

Vier dagen voor de geplande openingstelling van de nieuwe Rijksweg op 17 oktober kon Duivendrecht weer comfortabel richting Bijlmer of Ouderkerk rijden.

Dank zij het fraaie weer én de werklust van de wegwerkers was de nieuw aangelegde Rijksweg al op 13 oktober voor het verkeer beschikbaar. Daarmee kwam een eind aan het ongemak dat sinds 8 september Duivendrecht bezig hield.

Er waren zelfs verontruste dorpsbewoners die zich afvroegen of de Rijksweg voor Duivendrecht was verloren. De vele tonnen zand die sinds begin september vanaf de Duivendrechtse brug tot zover men kon zien de Rijksweg bedolven, waren de bron van de geruchten. Die enorme hoeveelheid zand was gestort omdat DE AMSTERDAMSE BALLAST MAATSCHAPPIJ (ABM) een totaal nieuw wegdek ging aanbrengen.

Nu is er een fraaie verkeersweg gekomen. Ook de fietsers en bromfietzers zijn niet vergeten. Voor hen is een apart fietspad aangelegd.

Blad Stad Amsterdam juni 1937 Archief John Haen

De oude onbewaakte spoorwegovergangen van de spoorlijn bij Duivendrecht

Treinramp Duivendrecht 30 mei 1971

Verslag van Bertus Wierdsma

Op 30 mei 1971 waren wij met familieleden een dagje uitgeweest naar Brabant. Toen wij op de Rijksstraatweg reden hoorden wij een harde klap. We keken direct richting spoordijk en daar zagen we tot onze verbijstering twee treinen op elkaar staan.

In die tijd was ik lid van de vrijwillige brandweer en mijn eerste reactie was om te alarmeren. Mijn vrouw belde naar de meldingspost en ikzelf ging direct naar het brandweershuisje dat toen nog gevestigd was op de Molenkade. Daar werd met de grootste spoed de wagen naar buiten gereden en met acht man begaven wij ons naar de ramp.

Dit was geen pretje. Van alle kanten hoorde je om hulp roepen. Verschillende bewoners van de Begoniastraat waren al aan het hulp bieden, vooral van de familie Burghout waren verschillende familieleden aanwezig. Als brandweer konden wij slechts hulp verlenen aan mensen die weinig of niets mankeerde. Wij konden ze gerust stellen en ze begeleiden naar de bussen die inmiddels waren gearriveerd. Het was heel naar om het gekrijs en de om hulproepende mensen passagiers aan te horen.

Verschillende mensen moesten uit het wrak gesneden worden.
Er waren 5 doden te betreuren en ruim dertig gewonden waren verscheidene ernstig.

De oorzaak van deze calamiteit was dat een trein die uit de richting Maastricht kwam met een snelheid van 115 km per uur, niet op een onveilig signaal had gelet. Met gevolg dat hij met een daverende klap op de trein vloog uit Genua vandaan, die voor het signaal stond te wachten.

Onderstaande foto van het Duivendrechtse brandweercorps is gemaakt in 1969 in de Bijlmer in aanbouw. De wagen is een Commer Walk-Thru, geheel nieuw in 1964.

Van links naar rechts: Eef Salentijn, Dik Peeterse, Ad van Deudekom, Eef Wijnberg, Joop Beukeboom, Bertus Wierdsma, Piet Moerheim, Jan Hagema, Jan Peeters (zittend), Jan Vuurmans, Steef Schelling en op de ladder Henk de Jong

De oude brandweerkazerne aan de Molenkade werd gesloopt en een nieuw onderkomen (1979) betrokken.

Eerste paal brandweer-garage de grond in

Op woensdag 12 september 1979 sloeg de heer A. J. van Deudekom, voormalig kommandant van de sectie Duivendrecht van de Ouderamstelse vrijwillige brandweer, de eerste paal. Zoals men kan bevroeden betreft het de eerste paal voor de te bouwen brandweergarage aan de Rijkstraatweg, die ter hoogte van 't Dorpsplein zal komen te liggen.

Plechtigheden

Zoals dat in de regel gebeurt, werkt men bij dit soort gelegenheden een reeks plechtigheden af. De heer Deudekom, gezeten in een brandweervagen, compleet met bemanning, zwaailicht en sirene kwam omstreeks half vier het bouwterrein oprijden. Na het in bedrijf stellen van de heilmachine ging de bottonen paal zeer rap de grond in. Als klapstuk werd er vuurwerk ontstoken om het een en ander een nog feestelijker tintje te geven. Na de plechtige gebeurtenis gingen genodigden richting 't Dorpsplein, alwaar burgemeester Hooibroeckx in een kort toespraakje de heer Deudekom gedacht — laatgenoemde was een vurig pleitbesorger voor het nieuwe complex — en een boekwerkje aan hem overhandigde.

Gegevens

De brandweergarage bestaat een oppervlakte van ongeveer 240 m². Deze zal uitgerust zijn met 2 auto's, terwijl een doucheruimte, magazijn, werkplaats, instructielokaal met kantineruimte ook niet zullen ontbreken. Ondercommandant Vuurmans: „De garage aan de Molenkade was te klein, en er waren geen sanitaire voorzieningen. Punt 2. De garage lag heel ongunstig. Het verkeer bij de Duivendrechtse brug belemmerde vaar de uitrit wanneer we moesten uitrukken”. Behalve een fonktelnieuw gebouw, dat men reeds aan het eind van het jaar wil betrekken, zal men in de nabije toekomst ook nog de beschikking krijgen over een tweede auto. Tevens zal het Duivendrechtse korps uitgebreid worden met zes man die het personeelsbestand aldus zal brengen op twintig. De kosten verbonden aan de bouw zijn geraamd op 5 ton.

Eerste paal voor 'T SPUYTHUYS

OM 03.25 UUR OPGEPIEPT

Na een avondje “blussen” in de kazerne, een traditie na de oefenavond op maandag, ging diezelfde nacht het alarm en waren wij dus zo terug in de kazerne aan de Rijksstraatweg 58.

Cor Wouda was sinds juli 1985 bevelvoerder van de post Duivendrecht van de Vrijwillige brandweer Ouder-Amstel en dit zou zijn eerste grote brand worden. Met de chauffeur en 8 korpsleden ging het op weg naar het terrein van de Makro. Binnen 3 à 4 minuten op dinsdag 17 september 1985 was de wagen ter plaatse en er waren al heel wat vlammen.

Om de aanval te bepalen wordt eerst een rondje rond het gebouw gemaakt. Slijpschijven moesten gebruikt worden om toegang te krijgen, omdat aan de achterkant van het laadperron de rolluiken dicht waren. De hoofdingang was van glas, dat was simpel.

Een bevelvoerder heeft de verantwoordelijke taak:

1 + 2 vormen de aanvals / reddingsploeg, 3 + 4 vormen de waterploeg, de andere leden zijn de hulpen van de chauffeur, die tevens de pompbediende is. Ondergrondse brandkranen moeten snel gezocht worden. Oriënteren in het donker is niet eenvoudig.

Al snel werd duidelijk dat het hier een “ grote brand” betrof, waar voor het bluswerk ook de korpsen uit Amsterdam, Amstelveen, Ouderkerk en Diemen uitgerukt waren. Voor de aflossing om 09.00 uur verschenen de regiocollega’s uit Badhoevedorp, Nieuw Venneep, Aalsmeer en Uithoorn.

Bij de Mebin (beton- en cementhandel) werd de toen hypermoderne blusboot Jan van der Heyde III gestationeerd, met een enorm vermogen en kilometers lange slangen.

Pas na 12 uur was men de brand meester. Hoofdcommandant Paul Sloven uit Ouderkerk had de leiding over de inzet bij deze brand op grondgebied van Ouder-Amstel. Toen hij de massaal uitgeruchte pers te woord moest staan merkte hij plots dat hij ’s nachts in de haast vergeten had zijn gebit in te doen. Hij ordonneerde een medewerker om thuis snel zijn gebit op te halen. Nog jaren is hier binnen het korps hartelijk om gelachen. Net als over de medewerker van het Leger des Heils die, met snert en al, pardoes kwam te struikelen over de uitgerolde brandslangen.

Thuisgekomen na de nachtelijke uitruk volgde Cor de hele dag de live-uitzending op de televisie.

Daar hoorde hij ook dat de aanslag werd opgeëist door RaRa (Revolutionaire Anti-Racistische Actie), een actiegroepering die het gebruik van geweld als een legitiem middel zag. De Makro deed zaken in Zuid-Afrika, waar op dat moment nog het apartheidsregime regeerde. Het moederbedrijf van de Makro SHV (Steenkolen Handelsvereniging) importeerde Zuid-Afrikaanse kolen Tussen 1984 en 1993 pleegde RaRa een tiental aanslagen op andere filialen van de Makro en ook op overheidsgebouwen en ambtenaren.

De brand in het pand was aangestoken bij de verfafdeling.

Cor haalt de vele foto’s te voorschijn en die laten zien hoe levensgevaarlijk de situatie voor de vrijwillige en professionele hulpverleners was.

Van 18.30 tot 22 uur kwamen de leden van de sectie Duivendrecht voor de tweede maal in actie. Samenwerking en goed materieel zijn de pijlers van de hulpverlening, volgens Cor. Professionals zoals het brandweercorps van Amsterdam hebben uiteraard meer routine.

Heel belangrijk voor de korpsleden is de steun van de echtgenotes. Of van de echtgenoot, zoals in het geval van de eerste vrouwelijke brandwacht in de uitrukdienst geplaatst: de Duivendrechtse Hélène Molhoek geïnstalleerd op 31 oktober 1988. Zie bericht bladzijde 35.

Foto Gerard Swart: Makro-brand in de vroege ochtend vanuit zijn woning Neptunus 605

Bluswerkzaamheden op het Makro-terrein

Brandweer-
Commandant
Ouder-Amstel
Paul Sloven
aan het werk
op het dak
van de Makro.

Fikse ravage en
gevaarlijke situaties.

Foto's:
Dirk - Jan Prins
1985

Zonder die achterban thuis zijn wij nergens en daarom wordt er door middel van (thema-)feestavonden en uitstapjes gewerkt aan een goede onderlinge band, vertelt Cor.

"Lijf het leven van een brandweergezin!"

De trap wordt in vier tredeën naar beneden genomen en met halve meter rijd ik met de auto de Lijksstraatweg af richting het "Spuythuis".
De rust is in huis gekeerd, het gezin draait zich om en slaapt 'rustig verder'.
Om half zeven opnieuw gestommel nu rustiger, stinkende kleren werden in de kelder gegooid (met het gevoel dat komt wel goed) en een heerlijke douche werd genomen.
Daarna kom ik de slaapkamer weer binnen, en begin aan een nieuwe nachtrust, weer draait het gezin zich om.
Om acht uur gaat de wekker, tijd voor een nieuwe dag, aan het ontbijt wordt nog even na gepraat maar niet lang want het gewone werk wacht.
Er werd nog eens hartelijk gelachen, toen ik vertelde dat onze commandant zijn gebit was vergeten, en dat een er daarna het van zijn huis heeft opgehaald.
Ik vertrek naar mijn werk, en mijn echtgenote na nog een kopje lekker thee, naar de kelder en ruikt zonder nikken de stinkende kleding op in de wasmachine.
Twee uur later ligt de kleding al weer schoon en gestreken klaar, wachtend op een volgende uitruk.
Tevreden kijkt mijn echtgenote naar het stapeltje kleding en denkt "Lijf het leven van een brandweer vrouw gaat niet altijd over rozen!"

Makro Erand Duivendrecht. sept. 1987
Cor Weuda eerst aankomend bevelvoerder

Cor neemt de redactieleden voorts enthousiast mee door de boeiende geschiedenis van het korps. Door de hele woonkamer dozen en mappen vol foto's, krantenknipsels en een machtige collectie brandweerauto's in alle formaten. Op de volgende 5 bladzijden kunt u meekijken:

NIEUWE BUS WAS NIET TE REDDEN

Van onze stadsredactie

AMSTERDAM, vrijdag

Op nog geen 200 meter van de brandweerpost van de vrijwillige brandweer van Duivendrecht brandde gistermiddag rond vier uur een gloednieuwe autobus van Centraal Nederland totaal uit.

De lege bus die met een lekke band op weg was van het Bijlmerplein naar het Amstelstation, raakte door wrijvingswarmte halverwege de Gooise Hulpweg in brand. Pogingen van de chauffeur om met zijn brandblusapparaat de brand te blussen, mislukten.

Een vertegenwoordiger van Centraal Nederland zei ons: „De brandweer heeft veertien minuten nodig gehad om na de melding ter plaatse te komen. Zij kon toen niet meer dan nabluswerk verrichten”.

De Gooise Hulpweg ligt in de drie gemeenten Amsterdam, Driemond en Ouderamstel. Bij een centrale brandmelding wordt dat korps inroeschakeld in welks gebied de brand plaatsvindt. Dit had tot gevolg, dat de vrijwillige brandweer van Duivendrecht het werk moest verrichten, maar bij haar komst bleef haar niet meer dan nabluswerk over.

14 maart 1977 rond kwart voor elf waren dakdekkers in Duivendrecht-oost bezig een van de geprefabriceerde huizen aan de toekomstige Pelmolten te teren toen een teerketel in brand vloog. Door de sterke wind verspreidde het vuur zich snel en in korte tijd stonden de 8 huizen in brand. Brokstukken van een ontplofte gasfles werden 100 meter weggeslingerd. Persoonlijke ongelukken hebben zich niet voorgedaan en binnen een uur waren de samenwerkende korpsen Amsterdam, Duivendrecht en Ouderkerk het vuur meester.

Op dinsdagmorgen 17 januari 1984 is door de samenwerkende korpsen Ouder-Amstel (Duivendrecht en Ouderkerk) en Amsterdam met 15 stralen een grote brand bedwongen, die aan de Duivendrechtsekade was uitgebroken in een leegstaand pand van de voormalige elektrotechnische firma Electrolux. Persoonlijk ongelukken deden zich niet voor. De schade loopt volgens de brandweer in de miljoenen. Foto: ANP 840117 9.59 u.

Hulpverlening: Achter de Makro moest een dikbil uit de sloot gered worden.
 Bij deze actie liep het waadpak van Cor Wouda helemaal vol.
 En het eind van het liedje was dat zijn collega's hem ook uit het water moesten hijsen.

De vrijwillige brandweer van Duivendrecht steekt veel energie in het werven van nieuwe korpsleden.
 Mannen en vrouwen zijn van harte welkom.

**NIEUWS VAN DE
 VRIJWILLIGE BRANDWEER**

★ Eerste vrouwelijke brandwacht
 benoemd. 1988

Maandagavond 31 oktober j.l. is de eerste vrouwelijke brandwacht van het korps Ouder-Amstel in het zonnetje gezet.

Een en ander vond plaats in de brandweerkazerne te Duivendrecht.

Mevrouw H. Molhoek, want om haar gaat het, zal namelijk dienst gaan doen bij de Duivendrechtse sekte van het korps. Noch in de regio Amstelland-De Meerlanden, noch in de gemeente Amsterdam is een vrouwelijke brandwacht in de uitrukdienst geplaatst.

Wat dat betreft dus een primeur voor Ouder-Amstel.

In een korte toespraak memoreerde burgemeester De Groot wat er (landelijk) zoal aan rapporten over vrouwen bij de brandweer verschenen is. Spreker zei verder dat het kollege met de benoeming van mevrouw Molhoek een historisch besluit had genomen, waarmee hij alle betrokkenen feliciteerde.

Tijdens de bijeenkomst kreeg mevrouw Molhoek bloemen en haar benoemingsbrief aangeboden. Daarnaast „hees“ de burgemeester haar in haar brandweergas en „kroonde“ hij haar met een brandweerhelm.

Bij de bijeenkomst waren o.a. een groot aantal raadsleden aanwezig. Uiteraard waren ook de meeste Duivendrechtse sekteleden er, alsmede onderkommandant Van As.

Maarten Wouda in actie bij 't Spuythuys in 1979

1. Gonny v/d Kroon 7.Lowie van Wel 10. Nolda Burghout 11.Wim Welling 12.Cor Voorbij

Schoolreis 6^e klas Sint Joannesschool Schooljaar 1956 / 1957

1.Cisca Tetteroo 3. Thea Willemse 4. Lidy Dorrestijn 6. Ans Willemse 9. Zuster Maritca
11. Ina v/d Anker 12. Fransje v.Bruggen 13. Gonny v/d Kroon 14. Wim Welling

(WETENSW)AARDIGHEDEN

In het gemeentelijk Historisch Museum, Kerkstraat 5-8, 1191 JB Ouderkerk aan de Amstel is deze zomer van zaterdag 18 april tot eind september 2009 een bijzondere wisselexpositie.

“INSPIREREND DUIVENDRECHT”

Duivendrechtse kunstenaars lieten zich inspireren door markante punten in Duivendrecht.

Wil Bart heeft een fietsroute langs die inspiratiebronnen in Duivendrecht gemaakt.

Die route leidt via historische plekjes langs de Amstel naar het museum in Ouderkerk.

De folder van deze fietsroute is geïllustreerd met afbeeldingen van alle kunstwerken die in origineel in het museum te bewonderen zijn.

In de videorimte van het museum draaien tijdens de expositie twee korte films uit de collectie van de Stichting Oud-Duivendrecht: *Stadrand* (1972) van Digna Sinke en *Groeten uit Duivendrecht* (2007).

Het museum is open op woensdag -, zaterdag- en zondagmiddag van 13-16 uur.

Ook Hemelvaartsdag 21 mei en 2° Pinksterdag 1 juni is het GHM geopend van 13 tot 16 uur.

Zie ook: <http://www.museumouderamstel.nl/>

De **adviesnotitie** van de Overleggroep Dorpshart Duivendrecht is klaar. De overleggroep – met bewoners, gebruikers en belanghebbenden - heeft in meerdere workshops haar adviesnotitie over het nieuwe Dorpshart voor Duivendrecht gevormd. Belangrijk thema was hierbij hoe de *dorpse eigenschappen van Duivendrecht* kunnen terugkomen in het nieuwe plan. Hierbij kregen de overleggroepleden hulp van Attika Architecten die de ideeën en wensen van de groep verbeeldde in maquettes en schetsen.

Dinsdag 10 maart 2009 presenteerde de overleggroep het advies aan de gemeenteraad. De stuurgroep van de gemeente Ouder-Amstel toetst het advies onder meer op (financiële) haalbaarheid. De gemeente maakt begin april bekend wat de uitkomsten van deze toets is.

Er lag sinds 27 maart jl. een fors Stedenbouwkundig Programma van Eisen. Binnen die ruimte heeft een afgevaardigde van de Stichting Oud-Duivendrecht gepoogd de dorpse elementen in dit omvangrijke project zo te realiseren. Zoveel als mogelijk: Groen en kleinschalig.

Zie de website van de gemeente Ouder-Amstel onder het kopje plannen en projecten.

Duivendrecht in beelden - Een beeld van Duivendrecht

In samenwerking met Rob Veldhuijzen van Zanten gaat de Stichting Oud-Duivendrecht de komende tijd aan de slag om de oude foto's en bijzondere afbeeldingen van Duivendrecht, die regelmatig bij ons binnen komen, op de website <http://home.wanadoo.nl/sic/sod/> te zetten.

VRIJHEID EN IDENTITEIT Dodenherdenking maandag 4 mei 2009:

Door muziek en het lezen van gedichten en teksten zal dit thema worden uitgewerkt in een korte bijeenkomst om 19.15 uur in de Kleine Kerk, Rijksstraatweg 129. Hieraan wordt meegewerkt door kinderen van basisschool De Grote Beer. Na deze bijeenkomst volgt een stille tocht naar het monument in de Begoniastraat, met een kranslegging namens de gemeente, de scholen en het 4 mei comité.

De St. Oud-Duivendrecht is vertegenwoordigd in de Stichting Cultuurplatform Ouder-Amstel. Zie de website voor de activiteiten www.cultuurplatformouderamstel.nl. Het platform stelt vanaf de zomer 2009 tot en met Sail 2010 in de hele gemeente het thema “Water” centraal.

De afgelopen winter zijn de Duivendrechtters Willem Braam en Lien Schelling ons ontvallen. Samen met hun families hebben veel (oud-)Duivendrechtters in stijl afscheid van ze genomen.

Wilt u meer weten over de Visie 2020 en de geplande 4^e woonkern in het Duivendrechtse Veld ten zuiden van ons dorp? Zie de Amstelgids en kijk op de website van de gemeente.

Zaterdag 12 september a.s. is het Open Monumentendag in Duivendrecht. Het thema is: OP DE KAART. De heer Rob Brandon uit Duivendrecht toont die dag hoe hij het verleden van ons dorp ‘op de kaart’ gezet heeft. Houd na de zomervakantie voor het complete programma de Amstelgids, de posters en <http://home.wanadoo.nl/sic/sod/> goed in de gaten.

Jo Blom gedecoreerd! Vrijdag 17 april jl. kreeg zij een Koninklijke onderscheiding voor al haar werk o.a. op het gebied van cultuurhistorie in onze gemeente. Jo nam het initiatief tot de oprichting van onze Stichting Oud-Duivendrecht en het verschijnen van het blad Oud-Duivendrechtse Saecken. Jo is tevens adviseur van de SOD.

UW BIJDRAGE

Als abonnee op het blad Oud-Duivendrechtse Saecken betaalt u per nummer een **minimale bijdrage van € 2,50 per nummer.**

Voor de postabonnees komen de portokosten (1.76 euro per nummer) daarbij nog bij. Het geld dat u meer over kunt/wilt maken komt ten goede aan de Stichting Oud-Duivendrecht.

**Postbank nr.7875172 t.n.v. de Stichting Oud-Duivendrecht
Mw. J.E. Pieneman – de Jonge, Kloosterstraat 22, 1115 BL Duivendrecht**

Wilt u bij de mededelingen op de overschrijving duidelijk vermelden **voor welk afzonderlijk nummer u betaalt**. Bijvoorbeeld: nummer 2, januari 2009.

Het is ook mogelijk om één bedrag en/of donatie **per jaar** te storten op de rekening van de Stichting. U ontvangt er minimaal 3 nummers van ODS per jaar voor terug.

Voor abonnees die het gewend zijn om de bijdrage in de drukkosten en hun donatie in een **envelopje** in de brievenbus te doen bij de secretaris of bij de penningmeester: dat kan nog steeds. Wilt u svp op de envelop **uw naam** vermelden en **voor welk nummer u betaalt**.

Voor de losse nummers, die u ophaalt bij de bibliotheek in Ouderkerk of Duivendrecht of in het Gemeentelijk Historisch Museum, betaalt u rechtstreeks aan de balie.

Voor abonnementen, adviezen, opmerkingen en suggesties kunt u terecht bij:

Wil Bart, bestuurslid, W.Fenengastraat 50, 1096 BM Amsterdam, T 0206922986

Netty Pieneman, penningmeester, Kloosterstraat 22, 1115 BL Duivendrecht T 0206990773

Ans Quirijnen, secretaris, Waddenland 41, 1115 XD Duivendrecht, T 0206992574

Voor wandelingen door historisch Duivendrecht: Jo Blom M 06-22521536

Het e-mailadres van de SOD is: st.oud-duivendrecht@planet.nl

Ramp bij Duivendrecht

Redders snel ter plaatse

Locomotief verbrijzelde laatste wagen van D-trein

*Felle brand in loods bij bakkerij „De Hoop”
in Duivendrecht*

pagina 4 - maandag 14 maart 1971

BIJ BOUWTERREIN IN DUIVENDRECHT

Na ontploffing acht huizen in brand gevlogen

Te hard rijden
oorzaak van
dodelijk ongeval

Woning uitgebrand

DUIVENDRECHT — Maan-
dag is de eerste verdieping en de
zolderverdieping van de woning
van de familie Griffioen aan de
Meidoornstraat geheel uitge-
brand. De Ouderamstelse
brandweer raamt de schade op
circa honderdduizend gulden.

DEET PAROCHIE - vrijdag 13 juni 1969 - pagina 2

SCHADE WORDT GEREGELD

Door kadebreuk wateroverlast in Duivendrecht

In Duivendrechts rusthuis:

DINSDAG 21 FEBRUARI 1967

Vier bejaarden bij brand omgekomen

DE AMSTELGIDS

Mededelingenblad voor Ouder-Amstel

Donderdag 19 juni 1969

11e jaargang nr 152

Dijk breekt door in D'drecht